

Ewangelia św. Jana – komentarz gramatyczny

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. **1-2**
Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. **1-3** πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ
ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γένονεν. **1-4** ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων.
1-5 καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. **1-6** Ἐγένετο
ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· **1-7** οὗτος ἦλθεν εἰς
μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. **1-8**
οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. **1-9** Ἦν τὸ φῶς τὸ
ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. **1-10** ἐν τῷ κόσμῳ
ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. **1-11** εἰς τὰ ἴδια
ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. **1-12** ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς
ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, **1-13** οἱ οὐκ ἐξ
αἱμάτων. οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ
ἐγεννήθησαν. **1-14** Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν. καὶ
ἐθεασάμεθα τὸν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος
καὶ ἀληθείας. **1-15** Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων· οὗτος ἦν ὃν
εἶπον, ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.

οὗτος zaimek wskazujący bliższy

ἐκεῖνος zaimek wskazujący dalszy

czasownik γίνομαι pojawia się w tekście bardzo często w różnych wariantach:

- 1) w AORYŚCIE ἐγένετο
- 2) w PERFECTUM γέγονεν

AORYST

- czas przeszły, który wyraża czynności dokonane bez względu na długość ich trwania
- używa się go również do formułowania zdań ogólnych, sentencji, przysłów
- podobnie jak w przypadku imperfectum aoryst posiada augment (sylabiczny bądź iloczynowy)
- aoryst występuje w dwóch postaciach

a) aoryst I tzw. aoryst sygmatyczny (z cechą czasową σ)

aoristus indicativus activi: augment + końcówki: σα, σας, σεν, σμεν, σατε, σαν

przykład: βουλεύω – postanawiam (we fragmencie mamy czasownik πιστεύω – wierzę, który również się odmienia wg aorystu I, forma która jest w tekście πιστεύσωσι nie ma augmentu ponieważ to tryb przypuszczający. Tryb ten tworzy się bez augmentu)

liczba pojedyncza

1	ἐβούλευσα
2	ἐβούλευσας
3	ἐβούλευσε(ν)

liczba mnoga

1	ἐβουλεύσαμεν
2	ἐβουλεύσατε
3	ἐβούλευσαν

b) aorys II tzw. mocny, asygmaticzny (bez cechy czasowej σ)

- według tego aorystu odmieniają się tzw. czasowniki nieregularne, których temat się zmienia, takimi czasownikami są: γιγνομαι, ερχομαι, λαμβανω, διδομι

γιγνομαι, temat aorystu: εγενομην

aor. indic. activ.

liczba pojedyncza:

1	εγενομην
2	εγενου
3	εγενετο

liczba mnoga

1	εγενομεθα
2	εγενεσθε
3	εγενοντο

λαμβάνω – biorę, otrzymuję

aor. indic. activ.

liczba pojedyncza

1	ἔλαβον
2	ἔλαβες

3 ἔλαβεν(v)

liczba mnoga

1 ἐλάβομεν

2 ἐλάβετε

3 ἔλαβον

ἔρχομαι – íść podążać

liczba pojedyncza

ἦλθον

ἦλθες

ἦλθε(v)

liczba mnoga

ἦλομεν

ἦλατε

ἦλθον

c) aoryst z cechą κ

--

Bardzo proszę zapoznać się z aorystem.

Przesyłam gramatykę grecką Auerbacha i Golisa, na tej podstawie bardzo proszę opracować czas PERFECTUM + odmienić w tym czasie (perfectum indicativus activi) dwa czasowniki.

strony www, które mogą okazać się pomocne:

<https://en.wiktionary.org/wiki/%E1%BC%94%CF%81%CF%87%CE%BF%CE%BC%CE%B1%CE%B9>

https://ucbclassics.dreamhosters.com/ancgreek/paradigmsU/paradigms_U.html

<http://www.biblewebapp.com/reader/>